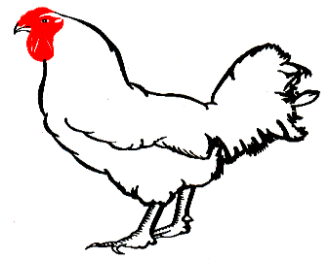

Exportslachterij Clazing BV

Bierhoogtweg 17 – 2761 JH Zevenhuizen (Z-H)

Tel: 0180-632247 – 632248 Fax: 0180-631007

e-mail: andre@clazing.nl

Zevenhuizen, 31 juli 2025

Datum: 31 juli 2025
Betreft: Inbreng op consultatie AMvB Dierwaardige Veehouderij
Indiener: Clazing groep slachterijen (4 pluimveeslachterijen met reguliere vleeskuikens)

Inleiding

Met deze zienswijze reageren wij op de Algemene Maatregel van Bestuur Dierwaardige Veehouderij, zoals bekendgemaakt op 24.06.2025 via *internetconsultatie.nl*. Wij danken u voor de geboden mogelijkheid voor inspraak en maken daar namens De Clazing groep waar 4 Nederlandse pluimveeslachterijen waar reguliere vleeskuikens geslacht worden en 4 verwerkende bedrijven onder vallen, graag gebruik van.

Algemene opmerkingen

Wij begrijpen dat we als de BV Nederland toe zouden moeten werken naar een dierwaardige veehouderij in 2040. Echter is het in onze ogen niet mogelijk om dit als Nederland alleen te doen en zouden dit soort zaken in Europees verband opgepakt moeten worden. Indien wij dit als Nederland alleen doen en de ons omliggende landen stellen dit uit dan zijn we onze marktpositie in Europa en zelfs op het wereldtoneel aan het verkwanselen.

Het is hierbij belangrijk dat de Nederlandse pluimveesector haar concurrentiepositie kan behouden binnen het Europese speelveld/de interne markt waar we ons in bevinden. Dit wordt almaar moeilijker gemaakt door het opleggen van (EU-overstijgende) nationale wet- en regelgeving, welke in de ons omringende lidstaten niet van toepassing is. Het is hierbij van belang om rekening te houden met de conclusies uit de EU-brede Eurobarometer-enquête¹, uitgevoerd in opdracht van EFSA, welke stelt dat de prijs van voedsel inmiddels de belangrijkste factor is voor de consument bij aankoop van producten. Hierna volgen smaak en voedselveiligheid. Ethiek en overtuigingen, zoals dierenwelzijn, scoren beduidend lager. Deze conclusies moeten meegenomen worden in de overweging welke leiden tot het opleggen van dusdanige maatregelen als deze AMvB, zoals ook omschreven in de randvoorwaarden voor de implementatie ervan. De invoering van de AMvB leidt immers direct tot hogere kosten voor pluimveevlees in de andere delen van de verkopende sector (dan Nederlandse supermarkten) waar pluimveevlees verkocht en verwerkt wordt, en dus tot een stijging van de kosten voor de Nederlandse consument en ook voor de afnemende bedrijven in Europa die met de huidige hoge standaard en de positieve prijsstelling graag Nederlands pluimveevlees afneemt.

Anderzijds zal de maatregel in de huidige vorm op andere vlakken enkel een averechts effect hebben. Het almaar opleggen van EU-overstijgende wet- en regelgeving zal tot gevolg hebben dat bedrijven wegtrekken uit Nederland en dat de concurrentiepositie van Nederland als pluimveevleesproducerend land erg gemakkelijk zal worden overgenomen door de ons omliggende landen en de landen die verder weg liggen (in Oost-Europa Oekraïne en Zuid-Amerika) waar de standaarden (dierenwelzijn en duurzaamheid) nu al een stuk lager liggen dan de standaard die wij in Nederland op dit moment hanteren en uitvoeren door onder andere de IKB afspraken die we hebben in Nederland.

¹ EFSA 2022 “Eurobarometer Food safety in the EU”

Specifieke opmerkingen

In de nota van toelichting behorende bij de AMvB wordt verwezen naar de Europese herziening van welzijnswetgeving 'on farm' welke op korte termijn verwacht wordt, conform de procedure welke nu gestart is met de Transportverordening. Dit betekent dat over exact het onderwerp van de AMvB Dierwaardige Veehouderij, met een vergelijkbaar tijdspad, op korte termijn wordt gesproken in de Europese Unie. Om te voorkomen dat er dubbel, dan wel tegengesteld beleid ontstaat, benadrukt Clazing het belang om het Europese traject af te wachten alvorens het nationale beleid te wijzigen.

Clazing is van mening dat het niet zinvol is om op dit moment nationale/EU overstijgende wetgeving te implementeren gericht op een onderwerp dat mogelijk op korte termijn in de Europese wetgeving ter discussie staat, enerzijds omdat er al stappen gezet zullen gaan worden op EU-niveau wat vervolgens voor alle lidstaten geïmplementeerd moet worden en anderzijds omdat er zorgen zijn ten aanzien van eventueel conflicterende maatregelen en het wegvallen van het level playing field voor de Nederlandse sector.

Voorstel: Wacht met de implementatie van de AMvB tot de herziening van de Europese welzijnswetgeving afgerond is.

Artikel 2.50b Verbod snelgroeiende vleeskuikenrassen stelt dat het verboden moet worden om vleeskuikens te houden die vanwege gefokte lichaamskenmerken niet in staat zijn zich op een natuurlijke manier voort te bewegen, wat zich vertaalt in de maatregel dat enkel trager groeiende vleeskuikenrassen gehouden mogen worden. Dit suggereert dat reguliere vleeskuikens op dit moment niet in staat zijn om zich op een natuurlijke manier voort te bewegen en dus het dierenwelzijn bij deze kuikens niet geborgd kan worden. Een studie van de Wageningen Universiteit² uit 2022 concludeert echter dat ook reguliere (conventionele) vleeskuikenkoppels goed kunnen scoren op dierenwelzijn, bij een goed management. Daarbij kunnen kuikens van een welzijnsconcept (bijv. Beter Leven) ook laag scoren op dierenwelzijn. Hiermee wordt aangetoond dat het management in de stal een belangrijke parameter is voor de totale welzijnsscore en niet per definitie het ras van het kuiken. Een verbod op snelgroeiende vleeskuikenrassen is dan ook een onnodige maatregel en ook zeer onverstandig.

In Nederland is, met name door maatschappelijke druk, gaandeweg een steeds groter percentage van de gehouden vleeskuikens van een trager groeiend ras. Momenteel is een kleine 50% van de vleeskuikens in Nederland van een trager groeiend ras en dit aandeel is stijgende. Daarnaast blijft er een zeer belangrijke markt voor reguliere vleeskuiken. Volledige omschakeling naar trager groeiende rassen, betekent door o.a. hogere voerprijzen en economische druk dat de concurrentiepositie op zowel de nationale als internationale markt onder druk komt te staan omdat er een ongelijk level playing field ontstaat. Onder aan de streep zal dit leiden tot een significante prijsstijging van Nederlands pluimveevlees en daarmee tot een toename van de invoer/import van pluimveevlees uit andere lidstaten dan wel derde landen en dus geproduceerd tegen lagere standaarden dan in Nederland. Nederland produceert binnen een Europese markt. Juist onderwerpen als deze moeten, gezien het vrije verkeer van goederen, Europees vastgelegd en op een gelijklopende wijze tussen de verschillende landen geïnterpreteerd worden.

Voorstel: Geen wettelijke doelen stellen aan het aandeel trager groeiende vleeskuikens in de Nederlandse markt om een gelijk speelveld te behouden binnen de Europese markt. De andere Europese landen zullen dit aangrijpen om reguliere vleeskuikens op de Nederlandse markt te gaan brengen.

Bezettingsgraad:

In de huidige regelgeving is er een uitzondering voor een bezettingsgraad in de hoogste categorie omschreven onder voorwaarde dat diverse welzijnsregels worden nageleefd. In het ter consultatie liggende voorstel is de huidige ontheffingsmogelijkheid die dit artikel omschrijft komen te vervallen, waarmee aanzienlijk verder wordt gegaan dan de motie Akerboom en de Groot³ in oktober 2023 deed voorstellen (te weten: de hoogste bezettingscategorie in de huidige regelgeving verbieden).

Clazing is van mening dat juist de ontheffingsmogelijkheid in de huidige wetgeving een goed voorbeeld van doelsturing is; wanneer pluimveehouders aantoonbaar aan de gestelde voorwaarden kunnen voldoen, mogen kuikens in een hogere bezettingscategorie gehouden worden. Voldoet een pluimveehouder op een bepaald vlak niet? Dan wordt er ingegrepen. Dit is een goede insteek, waarmee bedrijven die alles goed op orde hebben hier ook voor beloond worden en andersom.

Een van de voorwaarden die nu meegenomen wordt in de argumentatie voor een eventuele verlaging van de bezettingsgraad, betreft voetzoollaesies. De Nederlandse vleeskuikensector heeft echter de afgelopen jaren al vergaande stappen gezet met betrekking tot voetzoollaesies, wat op zijn beurt heeft geleid tot een halvering van de gemiddelde voetzoollaesiescore over de afgelopen jaren⁴. Met name

² [De Jong et al. 2022 Differences and variation in welfare performance of broiler flocks in three production systems.](#)

³ <https://zoek.officiëlebeelden.nl/kst-21501-32-1589.html>

⁴ <https://www.rvo.nl/onderwerpen/welzijneisen-dieren/huisvesting-verzorging/vleeskuikens/voetzoollaesies>

aanpassingen aan het management en een goed en duidelijk optredende overheid hebben hier een bijdrage aan geleverd. Als er voor gekozen wordt om met een lager bezettingsgraad te gaan werken gaat dit gepaard met negatieve effecten op emissies van ammoniak, geur en fijnstof die resulteren in problemen met vergunningsverlening. Dit zijn belangrijke onderwerpen die meegenomen moeten worden in de overweging om de AMvB door te voeren. Daarnaast speelt marktvraag hierin een belangrijke rol. En de vraag naar reguliere vleeskuikens is zowel binnen Nederland en ook in Europa nog steeds de grootste tak binnen onze sector.

Ten slotte spreekt men over het toekomstbeeld met een maximale bezetting van 32 kg/m² voor vleeskuikens. In Nederland worden op jaarbasis ongeveer 290 miljoen vleeskuikens grootgebracht. Een schatting is dat ongeveer 47% (136,3 miljoen) hiervan trager groeiende kuikens betreft die onder BLK of een vergelijkbaar concept opgroeien. De overige 53% (153,7 miljoen) van de vleeskuikens betreft reguliere vleeskuikens.

De verlaging van de bezetting, van 39 kg/m² naar 32 kg/m² (-18%) in 2040 heeft voornamelijk impact op de reguliere kuikens omdat die in de hogere bezetting gehouden worden. (in Nederland is er mits aan de strenge voorwaarden voldaan wordt de mogelijkheid tot 42 kg/m² waardoor het naar -24% oploopt) Dit betekent concreet een afname van 37,8 miljoen kuikens op jaarbasis, welke voor de continuering van de bedrijfsvoering van de Nederlandse pluimveeslachterijen én om te kunnen blijven voldoen aan de almaar stijgende consumentenvraag naar pluimveevlees⁵ noodzakelijk zijn.

In Nederland wordt op jaarbasis ongeveer 21,6 kg pluimveevlees geconsumeerd per hoofd van de bevolking⁶. Dit betekent dat er jaarlijks zo'n 389 miljoen kg pluimveevlees door Nederlanders wordt geconsumeerd en deze hoeveelheid neemt naar verwachting nog toe door bevolkingsgroei.

Meegenomen dat er 290 miljoen vleeskuikens in Nederland zijn op jaarbasis, betekent dit dat er elke week (290 miljoen/52) ruim 5,5 miljoen Nederlandse vleeskuikens (met een gemiddeld gewicht van 2,5 kg) geslacht worden. Dit levert naar schatting een vleesopbrengst (à 60% van het levend gewicht) van (1,5 kg x 5,5 miljoen) 8,25 miljoen kg pluimveevlees op per week en dus 429 miljoen kg per jaar. Omdat hier geen rekening wordt gehouden met het feit dat niet alle delen van de kip door de Nederlandse consument gegeten worden, ligt de werkelijke opbrengst voor de Nederlandse markt en stuk lager. Een verlaging van de bezettingsgraad conform het huidige voorstel zal er op termijn toe leiden dat er in Nederland onvoldoende pluimvee is om aan de consumentvraag van onze eigen Nederlandse bevolking te voldoen.

Bovenstaande heeft als gevolg dat de Nederlandse boeren hier de dupe van zijn, waarbij de buitenlandse sector floreert en er een toename zichtbaar zal zijn van de import van levende dieren en/of pluimveevlees welke tegen lagere standaarden worden gehouden.

Voorstel: Wacht met de invoering van een verlaagde bezettingsgraad op de herziene Europese welzijnswet- en regelgeving. Daarnaast is het van belang dat er afspraken zijn over o.a. vergunningverlening in Nederland en dat eerst inzichtelijk wordt gemaakt welke ruimte er überhaupt is alvorens striktere wetgeving ten aanzien van bezettingsgraad op te leggen. Daarbij is het van belang om consumentenvraag mee te laten wegen in de afweging, om te voorkomen dat importen uit andere landen almaar toenemen.

Gevolgen voor de praktijk

Het doorvoeren van de AMvB, als zijnde nationale wetgeving, in zijn huidige vorm met o.a. een lagere bezettingsgraad voor vleeskuikens, zet het concurrentievermogen van de Nederlandse pluimveesector binnen de Europese markt onder druk. Deze maatregel leidt tot hogere productiekosten voor Nederlandse producenten, welke in andere EU lidstaten ontbreken.

Hiermee komt het gelijke speelveld binnen de EU-markt onder druk te staan, wat leidt tot marktverstoring en een ongelijke concurrentiepositie voor Nederlandse ondernemers.

Conclusie

Clazing pleit ervoor bij de verdere besluitvorming rekening te houden met bovenstaande opmerkingen en voorstellen. Indien het voorstel in de huidige vorm doorgang vindt, zullen Nederlandse boeren weggeconcentreerd worden. Het is van groot belang om de geplande herziening van de Europese

⁵ <https://www.rabobank.nl/kennis/d011460505-vooruitzichten-pluimvee-2025-aanhoudend-sterke-vraag-kip-aanbod-blijft-krap>

⁶ <https://research.wur.nl/en/publications/vleesconsumptie-per-hoofd-van-de-bevolking-in-nederland-2005-2023>

welzijnswetgeving af te wachten alvorens nationale wet- en regelgeving aan te passen. Daarnaast willen wij als Clazing, kijkende naar de groeiende importen vanuit derde landen (tegen lagere standaarden), onze zorg uiten over het feit dat Nederlandse producenten toe moeten kijken terwijl door een toenemende mate van nationale wet- en regelgeving een reductie van de nationale productie plaatsvindt, wat een stijging van de import van pluimveevlees, geproduceerd tegen lagere standaarden betekent. Clazing pleit voor doelsturing, met als uiteindelijk doel het borgen van dierwaardigheid. Hierbij moeten ondernemers de ruimte behouden om zelf te bepalen op welke wijze zij dit doel realiseren. Graag blijven wij betrokken bij de verdere uitwerking van deze maatregel en zijn desgewenst bereid tot een mondeling toelichting van bovenstaande.

Met vriendelijke groet,
A Eegdeman

Namens de Clazing groep
Exportslachterij Clazing BV
Pluimveeslachterij C van Miert BV
Pluimveeslachterij Mieki Hunsel BV
Van de Linden Poultry Products BV